

Česká republika

**Akční plán České republiky
Partnerství pro otevřené vládnutí
na období let 2023 až 2024**

Předkladatel: ministr spravedlnosti

Praha, 2023

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR.....	5
3	Proces vytváření akčního plánu	7
4	Závazky	9
4.1	Pilotní implementace Metodiky participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy.....	9
	Definice problému	9
	Popis závazku.....	11
	Analýza závazku	12
	Plánování závazku	13
4.2	Zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání včetně zvýšení informovanosti o oznamování protiprávního jednání	15
	Definice problému	15
	Popis závazku.....	16
	Analýza závazku	18
	Plánování závazku	19
4.3	Otevřená data o vzdělávání a vzdělávací soustavě.....	21
	Definice problému	21
	Popis závazku.....	22
	Analýza závazku	23
	Plánování závazku	24
4.4	Rozšíření a zpřístupnění dat v systému Databáze strategií	27
	Definice problému	27
	Popis závazku.....	28
	Analýza závazku	29
	Plánování závazku	30
4.5	Zapojení veřejnosti do monitorování veřejného zadávání	32
	Definice problému	32
	Popis závazku.....	33
	Analýza závazku	33
	Plánování závazku	34

4.6 Zvýšení transparentnosti a metodické podpory pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu	36
Definice problému	36
Popis závazku.....	37
Analýza závazku	37
Plánování závazku	38
4.7 Zprůhlednění dotací poskytovaných státem.....	39
Definice problému	39
Popis závazku.....	40
Analýza závazku	42
Plánování závazku	42
4.8 Posílení kvality údajů v evidenci skutečných majitelů – analýza a návrh opatření	44
Definice problému	44
Popis závazku.....	45
Analýza závazku	46
Plánování závazku	46
5 Seznam použitých zkratek	48

1 Úvod

Otevřené vládnutí je založeno na hodnotách transparentnosti, odpovědnosti za své jednání a zapojování veřejnosti do procesů rozhodování a nastavování politiky a v neposlední řadě i poskytování smysluplné zpětné vazby. Posláním mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí (*Open Government Partnership*, dále též „OGP“) je pak ve svých členských státech otevřené vládnutí podporovat. Iniciativa OGP oficiálně zahájila svou činnost 20. září 2011 na Valném shromáždění OSN v New Yorku s 8 zakládajícími členy (Brazílie, Indonésie, Mexiko, Norsko, Filipíny, Jihoafrická republika, Spojené království, USA). OGP se postupně dynamicky rozrůstalo a v roce 2022 má iniciativa již 77 členů na národní a 106 členů na regionální úrovni (státy, regiony, města).

Česká republika již od svého přistoupení k iniciativě OGP, o kterém rozhodla vláda České republiky svým usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691, využívá svých akčních plánů OGP a jejich závazků k širšímu zakotvení principů otevřeného vládnutí v rámci vytváření a naplňování svých politik, strategických dokumentů a jednotlivých opatření tam, kde je to vhodné a účelné. Vytváření a přijímání konkrétních akčních plánů OGP a v nich obsažených závazků v podmírkách České republiky oproti některým jiným členským zemím OGP nepředstavuje hlavní nástroj pro zavádění reforem veřejné správy a jejího většího otevřívání vůči občanské společnosti, ale spíše nástroj doplňkový, který jiné komplexní reformní strategické dokumenty vhodně doplňuje a je s nimi obsahově provázán. Jedná se například o koncepci Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 nebo o Strategický rámec Česká republika 2030. Česká republika stejně jako v předchozích obdobích v rámci propojení svých národních akčních plánu OGP a implementace cílů Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 sleduje naplňování cíle „*16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních*“, konkrétně pak úkolů „*16.5 Podstatně omezit korupci a úplatkářství ve všech formách*“, „*16.6 Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních*“ a „*16.7 Zajistit odpovědné, inkluzivní, participační a zastupitelské rozhodování na všech úrovních*“. Jedním z témat OGP, které je Českou republikou v jejích akčních plánech OGP dlouhodobě zdůrazňováno, je téma boje proti korupci. Vládní aktivity v rámci OGP jsou tak úzce napojeny na naplňování opatření vládních protikorupčních strategických dokumentů.

Předkládaným v pořadí již šestým Akčním plánem České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 (dále jen „Sestý Akční plán“) jsou opět naplňovány všechny čtyři hodnoty OGP – přístup k informacím, účast veřejnosti, odpovědnost, technologie a inovace. Jedná se například o závazky vedoucí ke zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání, k otevřívání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě. Sestý akční plán tak do velké míry pokračuje v aktivitách započatých v minulých obdobích, navazuje na ně a dále je rozvíjí a upřesňuje i v reakci na předchozí vývoj a získané zkušenosti. Závazky Sestého Akčního plánu tak stejně jako v předchozích obdobích směřují k tomu, aby veškeré prostředky byly vynakládány účelně, hospodárně a aby byl ve spolupráci s občanskou společností výrazně omezen prostor pro případnou korupci. Nedílným předpokladem a zároveň jedním z dílčích cílů Sestého Akčního plánu je zároveň zpřístupnění co největšího množství dobré využitelných dat široké veřejnosti.

2 Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR

Jak již bylo zmíněno v úvodu, od vstupu České republiky do mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí v roce 2011 bylo vládou schváleno a následně naplněno již pět akčních plánů. První **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí** (dále jen „První Akční plán“) obsahoval závazky spadající do dvou tematických oblastí, první se týkala profesionalizace, depolitizace a stabilizace státní správy prostřednictvím zákona o státní službě, druhá pak svobodného přístupu k informacím a otevřených dat. Již od počátku a následně bez výjimky reagovaly závazky akčních plánů na vládou schválené protikorupční strategické dokumenty a jejich priority a zároveň na poptávku ze strany nestátních neziskových organizací. Obsah Prvního Akčního plánu byl z hlediska zapojení občanské společnosti důkladně konzultován a její podněty hrály z obsahového hlediska významnou roli.

Druhý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016** (dále jen „Druhý Akční plán“) z důvodu ponechání původních závazků Prvního Akčního plánu neprošel při svém sestavování dalším konzultačním procesem otevřeným široké veřejnosti, ale pouze zohledňoval obdržená doporučení **Nezávislého hodnotícího mechanismu OGP** (*Independent Reporting Mechanism*, dále též „IRM“) a aktualizoval závazky ve shodě s programovým prohlášením nové vlády.

Třetí **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016 až 2018** (dále jen „Třetí Akční plán“) tematicky navazoval na závazky Druhého Akčního plánu a obsahoval např. úspěšný a svými dopady poměrně významný závazek spočívající v rozvoji ekosystému otevřených dat v ČR a ve vytvoření Národního katalogu otevřených dat. Tento závazek byl za Českou republiku rovněž nominován do soutěže úspěšných závazků za období do roku 2018, která proběhla v roce 2021. Třetí Akční plán se také soustředil na oblast přístupu k vědeckým informacím, podpory dobrovolnictví a posilování bezpečnosti na místní (komunitní) úrovni. Ve Třetím Akčním plánu se obnovila významnější role občanské společnosti při jeho vytváření a opět se objevily úspěšné návrhy závazků ze strany občanské společnosti.

Čtvrtý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020** (dále jen „Čtvrtý Akční plán“) opět pokračoval v zaměření směrem k fungování státní služby a v oblasti otevřených dat a přístupu k informacím se zaměřoval na oblast justice a zveřejňování soudních rozhodnutí a dále školství. Kromě započetí snah ke zveřejňování soudních rozhodnutí nižších soudů a ke zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání mezi další významné závazky Čtvrtého Akčního plánu patřilo otevříraní dat obsažených v informačním systému České školní inspekce, kdy související závazky byly i přes procesní obtíže úspěšně dokončeny. V průběhu cyklu tohoto akčního plánu začali zástupci občanské společnosti hrát významnější roli v rámci průběžného čtvrtletního vyhodnocování implementace závazků, měli tak možnost je průběžně sledovat a jejich naplnění v dialogu s jejich gestory připomíkat.

Vytváření i naplňování pátého **Akčního plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022** (dále jen „Pátý Akční plán“) bylo významně ovlivněno probíhající pandemií Covid-19, kdy bylo například nutné množství aktivit uskutečnit on-line, nebo jejich uskutečnění odkládat. I přesto se podařilo úspěšně dokončit např. již zmíněný významný závazek ke zveřejňování rozhodnutí nížších soudů. Proběhly také konzultace k možnosti vytvoření open-data databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů. I v Pátém Akčním plánu pak pokračovaly práce na závazcích věnovaných otevřívání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě a problematice oznamovatelů protiprávního jednání. Kromě pandemie Covid-19 ovlivnil naplňování závazků také konec 8. volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kdy předložené zákony, u kterých nebylo dokončeno jejich projednávání, musejí být předloženy do legislativního procesu znova. Stalo se tak i v případě návrhu zákona o ochraně oznamovatelů jehož přijetí bylo jedním z milníků souvisejícího závazku. Proběhla také první část aktivit závazku zaměřeného na účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech, kdy byla participativně společně se zástupci nestátních neziskových organizací vytvořena doporučující Metodika participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy. Z hlediska role zástupců občanské společnosti se i přes již zmíněné komplikace způsobené pandemií Covid-19 podařilo jejich zapojení do procesu sledování implementace podařilo zachovat, a navíc v rámci naplňování výše zmíněného závazku k metodice participace zvýšit dosah cílené komunikace o tématech otevřeného vládnutí i na členy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

3 Proces vytváření akčního plánu

Na plánování a na všech krocích procesu spoluvytváření Šestého Akčního plánu, se aktivně podílela [Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy](#) (dále jen „Pracovní komise“), která sdružuje zástupce jak vládního, tak nevládního sektoru a v rámci procesů a pravidel OGP je tzv. multi-stakeholder fórem a naplňuje tak minimální požadavky [Standardů participace a spoluvytváření OGP](#) č. 1.1 a 5.1. Šestý Akční plán byl na základě výše zmíněných Standardů participace a spoluvytváření OGP, které byly novelizovány rozhodnutím Řídícího výboru OGP ze dne 24. listopadu 2021, oproti praxi předchozích akčních plánů zpracován na období 1. ledna 2023 až 31. prosince 2024.

Na svém jednání, které se videokonferenčně uskutečnilo dne 1. března 2022, Pracovní komise projednala a schválila [harmonogram vytváření Šestého Akčního plánu](#). Harmonogram byl dne 2. března 2022, 16 dní před započetím procesu spoluvytváření Šestého Akčního plánu, a tedy v souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.1, zveřejněn na webu korupce.cz. Web [korupce.cz](#) a jeho [vyhrazená část k Partnerství pro otevřené vládnutí](#) zároveň naplňují minimální požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 2.1, 2.2 a prostřednictvím zpravidla čtvrtletně zveřejňovaného vyhodnocení aktuálních závazků rovněž minimální požadavek č. 5.1. Následně dne 18. března 2022 vyhlásilo Ministerstvo spravedlnosti v souladu minimálními požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.2 a 3.3 veřejné konzultace, kdy byla [výzva](#) zveřejněna na webu korupce.cz, na webu Ministerstva spravedlnosti, na sociálních sítích Ministerstva spravedlnosti a partnersky rovněž v rámci aktualit Rady vlády pro nestátní neziskové organizace na webu Úřadu vlády ČR. Informace o zahájení konzultací byly rovněž rozesílány e-mailem, sdíleny členy Pracovní komise a Oddělením sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace Úřadu vlády ČR. V rámci vyhlášení procesu konzultací byl rovněž zveřejněn podrobnější [doprovodný dokument](#). Lhůta pro písemné zaslání závazků byla určena do 5. dubna 2022. Navrhované závazky mohly být ještě návazně, ať už osobně nebo on-line prezentovány na veřejném workshopu, který se uskutečnil dne 11. dubna 2022 v prostorách Ministerstva spravedlnosti a prostřednictvím videokonferenční platformy Skype for Business. V rámci veřejných konzultací bylo celkem obdrženo 29 více či méně konkrétně formulovaných návrhů na závazky.

Obdržené závazky a jejich upřesnění, byly prezentovány Pracovní komisi na jednání dne 29. dubna 2022. Pracovní komise na svém jednání o obdržených návrzích rovněž za účasti některých navrhovatelů diskutovala a na základě proběhlé diskuse doporučila, případně nedoporučila, jejich další projednání s jejich potenciálními gestory. Při projednávání navržených závazků vzala pracovní komise rovněž v úvahu doporučení IRM obsažená v [Podkladu ke spoluvytváření v roce 2022](#) (Co-Creation Brief 2022) z března 2022. Z procesního hlediska se jednalo především o snahu zapojit do vytváření Šestého Akčního plánu nové gestory a rezorty, což se povedlo v rámci na poslední chvíli začleněných závazků Ministerstva pro místní rozvoj. Tematicky pak bylo zohledněno doporučení IRM k pokračování snah ke zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání. V souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 4.1 pro poskytování zpětné vazby jsou zdůvodnění doporučení Pracovní komise vzhledem k obdrženým návrhům závazků součástí příslušného záznamu z jednání

Pracovní komise. Záznamy z jednání Pracovní komise jsou průběžně zveřejňovány na webu korupce.cz, tj. přístupné nejen navrhovatelům příslušných návrhů, ale i široké veřejnosti.

Návazně na proběhlé konzultace s navrhovateli a potenciálními gestory závazků proběhlo dne 2. června 2022 další jednání Pracovní komise, kde byla Pracovní komise seznámena s dosavadními výsledky konzultací s gestory. Původně harmonogramem plánovaný termín jednání Pracovní komise na 30. května 2022 tak byl z organizačních důvodů posunut a na webu korupce.cz byla zveřejněna odpovídající [aktualizace harmonogramu](#). Na základě obdržených informací Pracovní komise přímo doporučila zařazení tří závazků do Šestého Akčního plánu, které jsou v něm obsaženy jako závazky č. 4.1, 4.2 a 4.3. Informaci o stavu projednávání dalších závazků, které mají potenciál být jejich gestory dodatečně navrženy ještě v průběhu mezirezortního připomíkového řízení vzala Pracovní komise pouze na vědomí. Závěry Pracovní komise a jejich odůvodnění jsou součástí příslušného záznamu z jednání.

Návrh Šestého Akčního plánu byl v červnu 2022 rozeslán do mezirezortního připomíkového řízení a zaslán členům Pracovní komise k jejich připomínkám. Zároveň byly v délce 10 pracovních dní opět vyhlášeny veřejné konzultace s žádostí o připomínky ze strany široké veřejnosti. Materiál byl v souladu s jednacím rádem vlády předložen do mezirezortního připomíkového řízení dne 16. června 2022, lhůta pro sdělení připomínek byla stanovena do 30. června 2022 (10 pracovních dnů). Zásadní připomínky uplatnilo 7 připomíkových míst. Doporučujících připomínky uplatnila 3 připomíková místa. Součástí vypořádání připomínek k materiálu bylo rovněž vypořádání relevantních připomínek obdržených od sekretariátu OGP v rámci otevřených konzultací, které probíhaly souběžně s mezirezortním připomíkovým řízením. Na základě výsledků mezirezortního řízení byly připomínkami ze strany jejich gestorů do Šestého Akčního plánu doplněny další dva závazky č. 4.4 a 4.5. Náměty na začlenění zmíněných závazků byly obdrženy již na začátku vytváření Šestého Akčního plánu, nicméně jejich finální verze byla vytvořena a odsouhlasena až v průběhu mezirezortního připomíkového řízení. Pracovní komise přidání nových závazků č. 4.4. a 4.5 doporučila v rámci jejich projednání per rollam, které se uskutečnilo v termínu 18. – 25. července 2022. Návrh Šestého Akčního plánu byl dne 18. srpna 2022 předložen pro účely jednání vlády. Pracovní komise návazně doporučila schválení Šestého Akčního plánu jako celku hlasováním per rollam, které se uskutečnilo v termínu 18. – 25. srpna 2022. Návrh Šestého Akčního plánu byl na žádost ministra pro legislativu a předsedy Legislativní rady vlády nicméně z jednání vlády stažen. Ministr pro legislativu a předseda Legislativní rady vlády, který je nově od 27. října 2022 rovněž předsedou Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí a do jehož pravomoci Pracovní komise spadá, rozhodl o zařazení návrhu Šestého Akčního plánu na jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí s cílem začlenění vybraných ambicioznějších závazků, které se opírají o znění programového prohlášení vlády. Nově zařazený bod jednání byl nejprve dne 10. listopadu 2022 diskutován Pracovní komisí a následně na jednáních ve dnech 15. listopadu 2022 a 12. prosince 2022 Radou vlády pro koordinaci boje s korupcí. Na základě uskutečněných jednání byly do Šestého Akčního plánu zařazeny závazky č. 4.6, 4.7 a 4.8. Z hlediska standardů OGP lze rovněž Radu vlády pro koordinaci boje s korupcí považovat za orgán naplňující požadavky na multi-stakeholder fórum. I dodatečné doplnění závazků tedy proběhlo participativně.

4 Závazky

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.1 Pilotní implementace Metodiky participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy		
Stručný popis závazku	Jedná se o navazující závazek k závazku Pátého Akčního plánu, jehož obsahem je pilotní uvedení již zpracované metodiky do praxe v rámci participativních procesů ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR (Oddělení sekretariátu Rady vlády pro NNO)		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	Ministerstvo spravedlnosti a ostatní ústřední správní úřady	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech	
Období naplňování závazku	1. 1. 2023 – 31. 12. 2024		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

V průběhu vytváření Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030, strategického dokumentu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“), byla identifikována nejednotnost ve způsobu, jakým ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy zajišťují účast zástupců nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) v rámci procesů vedoucích k participaci na rozhodování, konkrétně při vytváření a fungování poradních a pracovních orgánů (dále pouze „PPO“) a při přípravě nebo změně klíčových dokumentů a veřejných politik (návrhy zákonů, podzákonné právní normy, strategie, metodiky, analýzy atd.).

Neexistence jednotné metodiky nepřispívala k dostatečné a efektivní komunikaci vládního sektoru a organizované občanské společnosti a mohla vést rovněž k netransparentnosti a tím i potenciálně ke snížení věrohodnosti dosažených výsledků i participativních procesů jako takových.

V současnosti rovněž není řešeno riziko určité „monopolizace“ účasti na participativních procesech, kdy si mohou ministerstva nebo ostatní ústřední správní úřady vybírat ke spolupráci opakovaně pouze úzkou skupinu subjektů, se kterými již dříve spolupracovaly a se kterými mají

dobré zkušenosti. Tento postup může představovat riziko, že nebude využit plný potenciál participativních procesů nebo že vzniknou nedůvodné překážky pro přístup těch subjektů, které se běžně do participativních procesů nezapojují.

V neposlední řadě mohla být absence srozumitelné metodiky důvodem pro využívání participativních procesů v mnohem omezenější míře, když je určitá míra veřejných konzultací povinná, nebo pro jejich absenci, když by bylo dobrovolné využití participativních procesů přínosné.

Jak uvádí [Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti](#) (str. 161-166) a 2. implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030 (pro roky 2022–2025), u kterého v době tvorby Šestého Akčního plánu probíhalo vypořádání meziresortního připomínkového řízení, zapojování NNO a dalších subjektů do tvorby politik je stále spíše formální bez výrazné systémové (politické, metodické a instrumentální) podpory.

Problémem je rovněž dlouhodobě nízké zastoupení žen v pracovních a poradních orgánech vlády. Studie ukazují, že vyrovnanější podíl žen a mužů v rozhodovacích pozicích umožňuje diferencovanější pohled na řešení problémů, umožňuje využívat širšího spektra talentů a životních zkušeností. Smíšené týmy pracují výkonněji, efektivněji a inovativněji než kolektivy homogenní, kde je významně zastoupena pouze jedna skupina, neboť dokází jako celek lépe postihovat složité a komplexní jevy ve společnosti. Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 proto v kapitole Rozhodování prostřednictvím opatření č. 1.3.8 požaduje zohledňovat vyrovnané zastoupení žen a mužů v PPO vlády ČR.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Na úrovni státní správy je vytvářena celá řada PPO. Jejich ucelený seznam není k dispozici, proto je obtížné určit jejich přesný počet. PPO se řídí příslušnými statuty a jednacími řády. Složení poradního orgánu je uvedeno ve statutu buď bez konkretizace subjektu, např. dle [Statutu Rady vlády pro rovnost žen a mužů](#) je uvedeno, že členem je i „10 zástupců/zástupkyň veřejnosti z nestátních neziskových organizací činných v oblasti rovnosti žen a mužů“, anebo konkrétně s názvy subjektů/NNO, např. [Statut Rady vlády pro udržitelný rozvoj](#) uvádí např. jako člena „1 zástupce České ženské lobby“. Statuty ani jiné přidružené dokumenty však neuvádějí, jakým způsobem a na základě jakých kritérií dochází k výběru členů za občanskou společnost. Absence informace o mechanismu obsazování, resp. absence jednotného metodického prostředí (a vhodných nástrojů, např. jednotného webového portálu pro informace) tak představuje jednu z příčin současného stavu.

Co se týče druhé oblasti problému, tedy participace NNO při tvorbě dokumentu, tak [Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti](#) (str. 161-166) uvádí, že veřejná správa si obecně neví moc rady s tím, jak participaci veřejnosti zajišťovat a hlavně, jak ji neefektivněji využívat. Od roku 2010 sice existuje manuál konzultací s veřejností, ale není využíván a ani Ministerstvo vnitra jej aktivně nepropagovalo. Neznalost metod, standardů a doporučení týkající se participativních procesů je tak další příčinou daného problému.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

V minulosti byly zpracovány dílcí metodiky, které se týkají občanské participace. Ministerstvo vnitra v roce 2009 zpracovalo [Metodiku pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů](#). Ta uvádí teoretické principy zapojování veřejnosti a je konkretizována pouze na zapojení veřejnosti do procesu hodnocení dopadů právní regulace (Regulatory Impact Assessment – RIA). Následně v roce 2010 Ministerstvo vnitra zpracovalo [Manuál pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů](#), který uvádí zejména seznam a popis metod a technik zapojení veřejnosti. Oba dokumenty však nebyly aktivně propagovány a jejich aplikace vyhodnocována (byť mají pouze doporučující charakter). S ohledem na dobu jejich vzniku v nich chybí informace o nových a inovativních nástrojích.

Aktuálnější (z roku 2019) je [Metodika přípravy veřejných strategií](#) zpracovaná Ministerstvem pro místní rozvoj, která se však rozsáhle věnuje pouze tvorbě strategických dokumentů. Zlepšení komunikace a osvětu veřejnosti o možnostech účasti občanů na veřejném dění se zabývá aktuální strategický materiál Ministerstva vnitra [Koncepce Klientsky orientovaná veřejná správa 2030](#) (výstupy ještě nejsou k dispozici). Zaměření materiálu je tak oproti metodice participace NNO jiné, nicméně oba materiály se mohou vzájemně doplňovat. Využíváním participativních procesů v PPO se dosud žádný metodický materiál nevěnoval.

K řešení problému byla zpracována [Metodika participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy](#). Její zpracování bylo součástí předchozího Pátého Akčního plánu. Metodika se zaměřuje na zvýšení míry a účinnosti participace zástupců NNO, jejich střech a sítí na vládnutí na centrální úrovni, tj. na úrovni ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů a obsahuje doporučení směřující k zajištění odpovídajících podmínek a prostředků jak státu, tak NNO k tomu, aby mohla participace smysluplně probíhat.

Finalizace, schválení a návazná implementace metodiky byly oproti původnímu záměru posunuty. Důvody pro změnu harmonogramu byly částečně popsány v průběžně zveřejňovaných dílcích aktualizacích stavu implementace závazku obsaženého v Pátém Akčním plánu¹. K posunu dále došlo z důvodu obměny vlády, předání agendy novému vedení Úřadu vlády, nemožnosti svolání zasedání RVNNO kvůli plánované revizi statutu poradních orgánů a také z důvodu nevhodnosti souběhu aktivit plánovaných na druhé pololetí roku 2022 s předsednictvím České republiky v Radě EU.

2. Jaké řešení navrhujete?

Po schválení již zmíněné nové metodiky započne přípravná fáze pro její implementaci do praxe. Dojde k vyjednávání s ministerstvy o jejich zapojení do pilotního ověření metodiky v praxi a vytipovávání jejich plánovaných činností (např. renominace členů do PPO, revize dokumentů),

¹ <https://korupce.cz/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-ogp/narodni-akcni-plany-nap/paty-akcni-plan-2020-2022/faze-implementace/zavazek-4-4-zpracovani-metodiky-pro-ucast-zastupcu-obcanske-spolecnosti-v-participativnich-procesech/>

na kterých by bylo možné metodiku ověřit. Budou realizována setkání s resorty a NNO, kde budou účastníci seznámeni s metodikou a možnostmi spolupráce na pilotním ověření a prezentovány výsledky dotazníkového šetření ke zmapování a vyhodnocení spolupráce ústředních orgánů státní správy se střešními organizacemi a sítěmi NNO. Návazně dojde k vytipování resortů pro pilotní implementaci. Oproti původnímu plánu, který počítal s pilotním ověřením pouze na jednom resortu, je zájmem metodiku pilotně ověřit na více resortech (předběžný souhlas se zapojením vyslovilo Ministerstvo zahraničí a Ministerstvo životního prostředí, pilotní ověření je plánováno také v rámci činnosti Oddělení sekretariátu RVNNO).

Dle doporučení Pracovní skupiny pro zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech dojde k zapojení externího odborníka, který bude při pilotní implementaci fungovat jako metodická podpora. Oproti v minulosti zpracovaným metodikám bude tato metodika aktivně propagována a její implementace vyhodnocována (byť bude mít ze své podstaty pouze doporučující charakter). Dlouhodobou ambicí je implementovat metodiku napříč státní správou.

Metodika se, jak vyplývá z jejího názvu, zaměřuje pouze na výsek participativních procesů – věnuje se participaci NNO, jejich střech a sítí a zahrnuje pouze centrální úroveň státní správy. Její efekt tak bude pouze částečný a bude přispívat ke kultivaci prostředí a řešení problému pouze omezeně, nikoliv však nevýznamně. Předpokladem pro systémový posun v oblasti participace jako celku (transparentní participace všech stakeholderů a veřejnosti) je ale i politická podpora, která bude inkluzivitu vládnutí, resp. participaci na tvorbě veřejných politik řešit systémově a aktivně podněcovat.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Hlavním výstupem závazku bude v praxi pilotně ověřená Metodika participace NNO v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy. Uvedení metodiky do praxe se uskuteční na více než jednom ministerstvu. Ve spolupráci se zapojenými subjekty dojde k vyhodnocení pilotního zavedení metodiky do praxe a k formulaci návazných doporučení v oblasti participace.

Cílem závazku je přispět ke vzniku fungujícího metodického prostředí pro participativní procesy a k zefektivnění využívání participativních procesů v rámci vytváření veřejných politik a ve fungování PPO.

Analýza závazku

Otzásky	Odpověď (Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Občanská společnost, reprezentovaná v tomto případě NNO, jejich střechami a sítěmi, by v důsledku implementace metodiky měla mít lepší přístup k proaktivně zveřejňovaným a vhodně strukturovaným informacím o participativních procesech, jejich

	harmonogramu a o možnostech účinného zapojení do nich. Stejně tak by měly být lépe dostupné informace o fungování PPO, jejichž statuty a jednací řády v sobě budou mít participativní principy, a o výsledcích tvorby a následném naplňování participativně vytvářených dokumentů.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	V důsledku častějšího a kvalitnějšího zapojení NNO do činnosti PPO a při tvorbě dokumentů budou mít NNO snadnější přístup k informacím, jak tvorba politik a dokumentů postupuje, a budou se moci lépe podílet na transparentním monitorování a vyhodnocování přijímaných opatření.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	Zlepšení účasti občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení je hlavním cílem závazku. Závazek konkrétně směřuje ke zlepšení účasti občanů nepřímo prostřednictvím zvýšení a zlepšení zapojení NNO, jejich střech a sítí v rámci jejich zapojení v PPO a při tvorbě dokumentů.

Plánování závazku										
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby							
Přípravná fáze pro pilotní implementaci metodiky do praxe	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO 1 zapojený externí odborník 2-3 ústřední orgány státní správy vytipované pro pilotní implementaci	30. 6. 2023	<p>Gestor: ÚV ČR (Oddělení sekretariátu Rady vlády pro NNO)</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>MSp a ostatní ústřední správní úřady</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>NNO zastoupené v RVNNO a v jejích pracovních orgánech</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>-</td> </tr> </table>	Vládní sektor	MSp a ostatní ústřední správní úřady	NNO	NNO zastoupené v RVNNO a v jejích pracovních orgánech	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-	
Vládní sektor	MSp a ostatní ústřední správní úřady									
NNO	NNO zastoupené v RVNNO a v jejích pracovních orgánech									
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-									

Realizační fáze – uvedení metodiky do praxe v rámci participativních procesů ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů	2-3 ústřední správní úřady zapojené do pilotní implementace	30. 6. 2024	Gestor: ÚV ČR (Oddělení sekretariátu Rady vlády pro NNO)
			<u>Podporující osoby / spolugestoři</u>
			Vládní sektor MSp a ostatní ústřední správní úřady
			NNO NNO zastoupené v RVNNO a v jejích pracovních orgánech
Závěrečná fáze – ve spolupráci s ústředními správními úřady vyhodnocení pilotního ověření metodiky v praxi a formulování návazných doporučení v oblasti participace	1 vyhodnocení pilotního ověření v praxi včetně formulace návazných doporučení v oblasti participace	31. 12. 2024	Gestor: ÚV ČR (Oddělení sekretariátu Rady vlády pro NNO)
			<u>Podporující osoby / spolugestoři</u>
			Vládní sektor MSp a ostatní ústřední správní úřady
			NNO NNO zastoupené v RVNNO a v jejích pracovních orgánech
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.) -

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.2 Zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání včetně zvýšení informovanosti o oznamování protiprávního jednání		
Stručný popis závazku	Závazek spočívá v legislativní, vzdělávací a osvětové činnosti, jejímž cílem je zlepšení právního a společenského postavení oznamovatelů protiprávního jednání včetně zvýšení informovanosti veřejnosti o oznamování protiprávního jednání jako takovém.		
Gestor závazku	Ministerstvo spravedlnosti		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		Pracovní komise k whistleblowingu	Parlament ČR (v rámci běžného průběhu legislativního procesu)
Období naplňování závazku	1. 9. 2022 – 31. 12. 2023		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

V České republice doposud neexistuje komplexní zákonný rámec pro důvěrné oznamování protiprávního jednání. Potenciální oznamovatelky a oznamovatelé protiprávního jednání (dále jen „oznamovatelé“) nejsou v současné době dostatečně chráněni před odvetnými opatřeními, která na ně často po oznámení protiprávního jednání dopadají. Současně nejsou zákonem, kromě služebních úřadů, nastaveny důvěrné a důvěryhodné oznamovací kanály k oznamování protiprávního jednání. Ve společnosti rovněž panuje zkreslená (negativní) představa o oznamovatelích, která nereflekтуje jejich osobní odvahu a skutečný přínos při odhalování protiprávního jednání a předcházení či nápravě protiprávního stavu. Oznamovatelé jsou naopak často vystaveni společenskému odsouzení a nepochopení.

Tento stav má za následek sníženou motivaci potenciálních oznamovatelů k oznamování protiprávního jednání, na jehož potírání je veřejný zájem. Zároveň je včasné odhalení trestné či jiné protiprávní činnosti na základě podaného oznámení jedním z nezbytných prvků, který sebou může přinášet úspory veřejných prostředků, odvrácení obecného ohrožení či chránit životy a zdraví lidí.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Příčiny výše uvedené stigmatizace oznamovatelů lze spatřovat jednak v chybějící legislativě a dále ve společenském nastavení vůči oznamovatelům. Absence zákonem zakotvených zabezpečených oznamovacích kanálů, které by potenciálním oznamovatelům garantovaly ochranu jejich totožnosti, kromě zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a příslušných prováděcích předpisů, je pouze jedním z problémů. Oznamovatelé nejsou chráněni před odvetnými opatřeními ze strany zejména zaměstnavatelů, které mohou mít zásadní dopad na jejich profesní i osobní život. Nedostatečná právní ochrana rovněž vysílá signál společnosti, že ochrana oznamovatelů protiprávního jednání není prioritou a tím dále zhoršuje jejich postavení.

Negativní vnímání oznamovatelů významnou částí společnosti je důsledkem kombinace faktorů. Zjevná je historická zkušenost v České republice s udavačstvím během totalitních režimů v průběhu 20. století. Ke změně společenského vnímání osob oznamujících protiprávní jednání dochází od roku 1989 jen velmi pozvolně. To je způsobeno mimo jiné nedostatečnou osvětou, které se ve větší míře věnuje pouze neziskový sektor.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

V českých právních předpisech není zakotvena specifická úprava ochrany oznamovatelů, s výjimkou ochrany oznamovatelů z řad státních zaměstnanců podle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu. Oznamovatelé jsou v trestněprávní oblasti před protiprávními odvetnými opatřeními ze strany osob, vůči nimž směrovalo oznámení, popř. dalších osob, jimž vznikla v důsledku daného oznámení újma, chráněni obecnými instituty právních předpisů.

Před některými odvetnými opatřeními v rámci pracovního či služebního poměru je oznamovatel chráněn zejména obsahem předpisů upravujících příslušný právní vztah. Všechny tyto právní předpisy obsahují v oblasti pracovního či služebního poměru právní úpravu, jež výrazně omezuje libovůli zaměstnavatele a chrání zaměstnance. Výše zmíněná opatření však nenabízejí oznamovatelům dostatečně důvěryhodné, důvěrné a přístupné kanály, prostřednictvím kterých lze činit oznámení u zaměstnavatele nebo u externí autority, a ani nezajišťují specializovanou poradenskou či právní podporu, kterou před podáním oznámení oznamovatel často potřebuje.

V rámci naplňování předchozího závazku zakotveného v Pátém Akčním plánu byl Ministerstvem spravedlnosti zpracován, vládou schválen a Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky v 1. čtení projednán návrh zákona o ochraně oznamovatelů a souvisejícího změnového zákona, které měly za cíl implementovat Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“). Projednávání návrhů zákonů ale s koncem volebního období Poslanecké sněmovny nebylo dokončeno a návrhy zákonů tak budou muset projít legislativním procesem znova.

Ke dni 17. prosince 2021 Ministerstvo spravedlnosti v souvislosti s přímým vertikálním účinkem dosud netransponované Směrnice zřídilo dle jejích požadavků externí oznamovací kanál a webové stránky obsahující příslušné informace o ochraně oznamovatelů dle Směrnice na adresu oznamovatel.justice.cz. Ministerstvo spravedlnosti také realizuje intenzivní metodickou činnost, vytváří podkladové materiály a aktivně komunikuje se subjekty jak na úrovni státní správy, tak samosprávy v souvislosti s jejich povinností podle Směrnice zavést vnitřní oznamovací systém.

V době vytváření a projednávání Šestého akčního plánu probíhalo k Ministerstvu spravedlnosti opětovně předloženým a jen dílčím způsobem upraveným návrhům zákonů mezirezortní připomínkové řízení a vypořádávání uplatněných připomínek. Ve spolupráci s odborným mediálním konzultantem byly také připravovány podklady pro zadávací dokumentaci k veřejné zakázce na zajištění mediální kampaně a v rámci projektu „Zintenzivnění boje proti korupci zvyšováním povědomí veřejného sektoru se zaměřením na soudce, orgány činné v trestním řízení a veřejnou správu“ probíhala administrace potřebných veřejných zakázek. Podrobnosti o naplňování předcházejícího závazku Pátého Akčního plánu byly čtvrtletně zveřejňovány na kartě závazku na adresu <https://korupce.cz/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-ogp/narodni-akcni-plany-nap/paty-akcni-plan-2020-2022/faze-implementace/zavazek-4-2-zvyseni-povedomi-o-problematice-oznamovatelu-protipravnih-jednani/>.

2. Jaké řešení navrhujete?

Přijetím zákona o ochraně oznamovatelů dojde vedle implementace Směrnice zejména k přijetí první komplexní právní úpravy pravidel pro oznamování, ochranu oznamovatelů a povinnosti subjektů ve veřejném i soukromém sektoru v České republice. Skutečnost, že právní úprava ochrany oznamovatelů vychází ze Směrnice pak vyšle jasný signál společnosti, že ochrana oznamovatelů je prioritou i na úrovni Evropské unie. Schválení pravidel ochrany oznamovatelů akcentuje jejich celospolečenský význam, a naopak postihne jednání, kterým jsou poškozování v důsledku podání oznámení.

Ve vztahu k osvětě projednávaný návrh zákona mimo jiné stanoví Ministerstvu spravedlnosti úkoly shromažďovat a publikovat data o problematice whistleblowingu nebo poskytovat odborné poradenství v této oblasti. Ministerstvo spravedlnosti bude rovněž v rámci své činnosti průběžně zvyšovat informovanost o postavení a společenském přínosu oznamovatelů.

Projednávání a přijetí navrhované legislativy bude synergicky doprovázeno realizací projektu „Zintenzivnění boje proti korupci zvyšováním povědomí veřejného sektoru se zaměřením na soudce, orgány činné v trestním řízení a veřejnou správu“, který je součástí programu Good Governance. Projekt zahrnuje následující paletu aktivit vzdělávacího a informativního charakteru směřujících zejména ke zlepšení společenského vnímání oznamovatelů: a) vytvoření komparativní studie za účelem sdílení dobré praxe se zahraničím, zveřejnění této studie na stránkách korupce.cz, b) mediální kampaň zaměřená na podporu oznamování protiprávního jednání, c) mezinárodní konference k ochraně oznamovatelů, d) série workshopů a školení pro pracovníky justice a veřejné správy zaměřených na problematiku oznamování a ochrany oznamovatelů, vytvoření e-learningového kurzu, e) průběžná publicita zahrnuje mj. informování o dílčích výstupech projektu formou tiskových zpráv a zveřejněním

na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti ([justice.cz](#), [korupce.cz](#)), f) statistické sledování hlášení případů vzesených oznamovateli, zveřejnění statistik.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

V důsledku zavedení komplexní legislativní ochrany oznamovatelů a zřízení oznamovacích kanálů se očekává zvýšení počtu podaných věrohodných oznámení trestných činů nebo jiné protiprávní činnosti. Tím by mělo dojít ke snížení výnosů pocházejících z korupce nebo jiné protiprávní činnosti, která byla na základě oznámení odhalena. V důsledku přijetí komplexní právní úpravy pak dojde ke zlepšení postavení oznamovatelů v rámci soudního nebo správního řízení, ale také ke zlepšení postavení oznamovatelů ex ante.

Podstatnou součástí činnosti Ministerstva spravedlnosti bude osvěta společnosti k tématu whistleblowingu, což představuje spolu se samotným přijetím návrhu zákona a Směrnice zásadní krok ke zlepšení vnímání oznamovatelů v české společnosti. Změna vnímání oznamovatelů jako „udavačů“ ze strany veřejnosti, ale i samotných potenciálních oznamovatelů, je pro úspěšné naplnění smyslu navrhované úpravy naprostě klíčová. Ministerstvo spravedlnosti v tomto smyslu bude oznamovatelům poskytovat srozumitelné informace týkající se samotného postupu při podání oznámení, prezentovat modelové situace, seznamovat oznamovatele s informacemi o ochraně jejich identity a v neposlední řadě jasně informovat veřejnost o tom, co jsou odvetná opatření, jak se proti nim bránit a poukazovat na jejich nežádoucí povahu.

Analýza závazku

Otázky	Odpověď ⁷ (Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Subjekty ve veřejném i soukromém sektoru budou povinny informovat potenciální oznamovatele o možnosti podávat oznámení a o pravidlech ochrany před odvetnými opatřeními. Ministerstvo spravedlnosti bude vedle toho povinno zveřejňovat i informace o potírání protiprávního jednání (na webu korupce.cz) a poskytovat metodickou a odbornou pomoc v agendě ochrany oznamovatelů.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Zlepšení informovanosti o oznamování protiprávního jednání má mimo jiné za cíl větší míru potírání protiprávního jednání veřejných představitelů, posílení veřejné kontroly, a to včetně interních (vnitropodnikových) preventivních a kontrolních mechanismů. Korupční jednání s celospolečenským negativním dopadem by tak měla být jednodušeji odhalována a stíhána.

3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	Zvýšení iniciativy oznamovatelů přijetím zákona o ochraně oznamovatelů a zlepšení informovanosti společnosti o jejich postavení a přínosu má za cíl zvýšit míru občanské participace na věcech veřejných. Oznamovatelé budou více motivováni odhalovat protiprávní jednání svých zaměstnavatelů a za splnění zákonem stanovených podmínek budou oprávněni informace o protiprávním jednání i uveřejnit.
--	---

Plánování závazku									
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
Přijetí zákona o ochraně oznamovatelů	Zákon o ochraně oznamovatelů vyhlášený ve Sbírce zákonů a účinný.	1. 7. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo spravedlnosti</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>Pracovní komise k whistleblowingu</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>Parlament ČR</td> </tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	Pracovní komise k whistleblowingu	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Parlament ČR
Vládní sektor	-								
NNO	Pracovní komise k whistleblowingu								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Parlament ČR								
Realizace projektu „Zintenzivnění boje proti korupci zvyšováním povědomí veřejného sektoru se zaměřením na soudce, orgány činné v trestním řízení a veřejnou správu“	a) vytvoření komparativní studie za účelem sdílení dobré praxe se zahraničím, zveřejnění této studie na stránkách korupce.cz , b) mediální kampaň zaměřená na podporu oznamování	31. 12. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo spravedlnosti</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>-</td> </tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	-								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								

	<p>c) protiprávního jednání,</p> <p>d) mezinárodní konference k ochraně oznamovatelů</p> <p>d) série workshopů a školení pro pracovníky justice a veřejné správy zaměřených na problematiku oznamování a ochrany oznamovatelů, vytvoření e-learningového kurzu,</p> <p>e) průběžná publicita zahrnuje mj. informování o dílčích výstupech projektu formou tiskových zpráv a zveřejněním na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti (justice.cz, korupce.cz),</p> <p>f) statistické sledování hlášení případů vznesených oznamovateli, zveřejnění statistik.</p>		
--	--	--	--

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.3 Otevřená data o vzdělávání a vzdělávací soustavě		
Stručný popis závazku	Jedná se o navazující závazek k závazku Pátého Akčního plánu s cílem rozšiřovat množinu otevřených dat vycházejících z dat ve správě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o vzdělávání a vzdělávací soustavě prostřednictvím vytvoření jednotného Informačního systému vzdělávání (ISV).		
Gestor závazku	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		odborná veřejnost	Česká školní inspekce (ČŠI), Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CZVV), Národní pedagogický institut ČR (NPI ČR), kraje, obce a další subjekty, které jsou zřizovateli škol a školských zařízení
Období naplňování závazku	1. 1. 2023 – 31. 12. 2025		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy sdružuje samo, nebo prostřednictvím svých podřízených organizací, data o vzdělávání a vzdělávací soustavě. Současně vede několik veřejných rejstříků, zejména pak páteřní Rejstřík škol a školských zařízení, Rejstřík školských právnických osob nebo Registr vysokých škol a akreditovaných studijních programů. Tato data, která jsou využívána především pro parametrisaci vzdělávací politiky nebo financování celé vzdělávací soustavy, představují současně významný informační potenciál pro odbornou i širokou veřejnost. Třebaže jsou data v agregované podobě převážně veřejně dostupná, resp. v podobě individuální ministerstvem na žádost veřejnosti poskytována, nejsou až na výjimky publikována v podobě tzv. Open Dat, příp. není dostatek metadat popisujících tyto datové sady, což způsobuje mnohdy velkou administrativní zátěž jak na straně žadatele, tak na straně správce

(poskytovatele) těchto dat a ve výsledku složitější přístup k některým datům o vzdělávání a vzdělávací soustavě.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Nedostatek personálních a finančních kapacit, problémy s realizací veřejných zakázek v oblasti tvorby informačních systémů, legislativní překážky a nejednoznačný výklad legislativy.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Až dosud existovala individuální řešení v rámci jednotlivých institucí, publikace dat probíhala bez odpovídajících metadat. Docházelo k publikaci nezbytného rozsahu dat vyžadovaného právními předpisy.

V rámci Pátého Akčního plánu byl začleněn předcházející závazek s cílem vytvoření Resortního informačního systému Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (RIS MŠMT). Vzhledem ke zrušení veřejné zakázky na vytvoření RIS MŠMT, vlivu pandemie Covid-19 i vzhledem k závislosti projektu na financování z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), kdy tento projekt nebylo možné dále prodlužovat, bylo následně MŠMT rozhodnuto o ukončení projektu RIS MŠMT a o jeho nahrazení nástupnickým projektem Informačního systému vzdělávání (ISV), který bude plně financován z prostředků státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (kapitola 333).

Podrobnosti o naplnění předcházejícího závazku Pátého Akčního plánu byly čtvrtletně zveřejňovány na kartě závazku na adrese: <https://korupce.cz/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-ogp/narodni-akcni-plany-nap/paty-akcni-plan-2020-2022/faze-implementace/zavazek-4-3-otevrena-data-o-vzdelavani-a-vzdelavaci-soustave/>

2. Jaké řešení navrhujete?

Tvorba Informačního systému vzdělávání (ISV), který bude oproti RIS MŠMT realizován v jednotlivých etapách, jejichž výstupem budou konkrétní funkční celky – eEdu-I, eEdu-II a eEdu-III.

Hlavní cíle sledované vybudováním ISV (složeného z funkčních celků eEdu):

- Automatizace podpůrných činností v agendách
- Dostupnost (veřejných) informací resortu z jednoho referenčního místa
- Kontinuální naplnění principů eGovernmentu a Smart Administration, zejména:
  - o využívání služeb Základních registrů veřejné správy
  - o podpora sdíleného datového fondu veřejné správy – publikace na eGON Service Bus
  - o podpora úplného elektronického podání
  - o podpora publikace Open Data
- Optimalizace a konsolidace dat v resortu
- Podpora výkonu agend
- Poskytování podpůrných funkcí uživatelům (jednotné přihlášení, zajištění přístupu a dat na základě definovaného oprávnění)

- Centralizace publikace dat v rámci ISV
- Procesní a metodická optimalizace
- Uživatelská přívětivost a přizpůsobitelnost ISV
- Vytěžování dat, práce s daty, sdílení dat, tvorba reportů a sestav

Architektura ISV tak v tomto ohledu zajistí vhodné mechanismy a funkcionality pro procesy snadnější (automatizované) publikace dat, které nejsou nyní (v rámci stávajících/nahrazovaných systémů) optimální. Otevřená data budou dostupná jednak na vlastním portálu ISV a dále publikována i do Národního katalogu otevřených dat. Současně budou relevantní data zpřístupněna v ISSS/eGSB pro automatizované sdílení/využití v rámci veřejné (státní) správy.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Dojde ke zvýšení množství publikovaných dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě poskytovaných v podobě otevřených dat. Data budou členěna dle pohlaví a dalších podrobnějších charakteristik, kde to zdroj dat umožní. V rámci publikace dat bude v rámci možností MŠMT zohledněna i využitelnost poskytovaných dat jednotlivými cílovými skupinami, včetně široké veřejnosti.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď (Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Závazek zajišťuje rozšíření množiny publikovaných otevřených dat a tím zvýšení dostupnosti veřejných informací sdružovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, čímž významně přispívá k využívání těchto dat odbornou i širokou veřejností a ve výsledku zlepšuje kvalitu zveřejňovaných informací, podporuje občanskou participaci a v neposlední řadě i transparentnost veřejné (státní) správy.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	N/A
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	N/A

Plánování závazku

Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
Zpracování vstupních analýz eEdu-I	vstupní analýza	31. 7. 2022	<p>Gestor: MŠMT</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>-</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>-</td></tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	-								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								
Zpracování detailního návrhu implementace eEdu-I	návrh implementace eEdu-I	31. 7. 2022	<p>Gestor: MŠMT</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>-</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>-</td></tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	-								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								
Vytvoření funkčního prostředí eEdu-I a nová elektronizace vybraných agend	funkční prostředí eEdu-I	31. 3. 2023	<p>Gestor: MŠMT</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>-</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>-</td></tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	-								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								
Příprava veřejné zakázky na eEdu-II	zadávací dokumentace veřejné zakázky na eEdu-II	31. 3. 2023	<p>Gestor: MŠMT</p> <p><u>Podporující osoby / spolugestori</u></p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>-</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>-</td></tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-		
Vládní sektor	-								
NNO	-								

			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Realizace veřejné zakázky na eEdu-II	smlouva s dodavatelem eEdu-II	31. 12. 2023	Gestor: MŠMT <u>Podporující osoby / spolugestoři</u>	
			Vládní sektor	-
			NNO	-
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Implementace, testování, pilotáž eEdu-I	vyhodnocení pilotního provozu eEdu-I	31. 7. 2023	Gestor: MŠMT <u>Podporující osoby / spolugestoři</u>	
			Vládní sektor	-
			NNO	-
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Kompletní akceptace eEdu-I	finální a ze strany MŠMT akceptovaná verze eEdu-I	31. 8. 2023	Gestor: MŠMT <u>Podporující osoby / spolugestoři</u>	
			Vládní sektor	-
			NNO	-
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Realizace eEdu-II	funkce eEdu-II jsou začleněny do eEdu-I	30. 6. 2025	Gestor: MŠMT <u>Podporující osoby / spolugestoři</u>	
			Vládní sektor	-
			NNO	-

			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Příprava veřejné zakázky na eEdu-III <i>Alternativně je uvažována i možnost začlenění agend pro etapu eEdu-III již do etapy eEdu-II. Tím by byl koncept ISV v původně zamýšleném rozsahu realizován již v rámci eEdu-II.</i>	zadávací dokumentace veřejné zakázky na eEdu-III (pokud bude potřeba)	31. 8. 2024	Gestor: MŠMT Podporující osoby / spolugestori Vládní sektor NNO	- - - -
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.4 Rozšíření a zpřístupnění dat v systému Databáze strategií		
Stručný popis závazku	Zpřístupňování dat o strategických dokumentech v Databázi strategií, a to v rámci celého strategického cyklu. Důležité je zajištění propojení na projektovou základnu, úprava prostředí pro různé typy uživatelů a zkvalitnění práce s prezentací dat.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor Členové skupiny Databáze strategií (PSDS)	Za občanskou společnost Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM), odborná veřejnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.) relevantní platformy na národní úrovni zabývající se strategickou prací, daty či analytikou.
Období naplňování závazku	1. 1. 2023 – 31. 12. 2025		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Závazek řeší rozšíření a zpřístupnění dat a informací o strategických dokumentech na úrovni veřejné správy ČR, propojení na projekty či záměry a další relevantní systémy, přizpůsobení prostředí Databáze strategií rozšířené roli a zaměření prezentace dat a informací na širokou paletu jejich odlišných příjemců. Závazek se týká zejména aparátu veřejné správy řešícího strategické řízení a plánování, a to 1) potřebou maximálně naplňovat Databázi strategií relevantními daty a informacemi, a 2) možností v různých formách tyto informační zdroje čerpat a využívat je pro zkvalitnění svojí činnosti.

Ministerstvo pro místní rozvoj je gestorem strategického řízení a plánování ve veřejné správě a jako takové má na starost, mimo jiné, systém Databáze strategií ("Databáze"), který je nástrojem pro práci s dokumenty strategického charakteru a také jejich knihovnou. Databáze je naplňována řadou informací a dat, jež jsou na webu Databáze či v jejím interním prostředí k dispozici, nejsou však publikována formou tzv. Open Dat, ani provázána na další relevantní systémy. Zároveň neexistuje pravomoc vyžadovat zavádění informací o strategických dokumentech do systému, z čehož pak plynou velké rozdíly v přístupu jednotlivých institucí k samotné práci s Databází.

Existují také snahy o propojení strategického a projektového plánování, zatím však pouze v určitých oblastech / témaTech. Není však k dispozici komplexnější propojení mezi strategickými dokumenty na jedné straně a projekty či projektovými záměry na straně druhé. Tato provazba je tak jedním z důležitých bodů závazku. Stejně je zapotřebí přizpůsobit prostředí Databáze novým rolím a vylepšit formu prezentace dat či informací pro jejich odlišné příjemce (veřejnost, odborníci, manažeři, politická úroveň atp.).

2. Jaké jsou příčiny problému?

Objevuje se stále větší potřeba pracovat v rámci strategického plánování a řízení s daty a tato propojovat na další relevantní systémy; stávající stav způsobila i období nižší politické podpory strategického řízení a plánování / strategického myšlení; extrémní množství strategických dokumentů oproti dalším evropským zemím; nedostatek personálních a finančních kapacit; některé právní a technické překážky.

Na základě zjišťování EK či OECD byla Česká republika v oblasti strategického řízení a plánování v posledních letech považována za průměrnou či lehce podprůměrnou. Snahou MMR je tuto pozici posílit, mj. dalším rozvojem Databáze strategií, jejíž existenci naopak řada států EU ocenila.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Databáze strategií vznikla v roce 2012 a od této doby byla průběžně naplňována strategickými dokumenty a dále rozvíjena (v jednorocích krocích, za použití nevelkých finančních objemů). Systém jako takový je spravován NSZM, gestorem je MMR. Zároveň byla pro naplňování a rozvoj Databáze vytvořena pracovní skupina, do které jsou nominováni zástupci za jednotlivé resorty a kraje.

Spolupráce na úrovni pracovní skupiny, s resorty i kraji funguje, avšak absence pravomoci vyžadovat po jednotlivých institucích konkrétní aktivitu je dělí na aktivnější a méně aktivní, což má za důsledek neúplné informace v systému (i přesto je v Databázi vysoký počet strategických dokumentů, za což je třeba zástupcům zmiňovaných institucí poděkovat). Před několika lety bylo možné pozorovat zvýšený vládní zájem o zkvalitnění strategického plánování a řízení, kdy existoval od vedení daných institucí pokyn pracovat s Databází strategií. Bohužel, v posledních letech je zájem institucí o práci s Databázi nižší, cílem závazku je zájem razantně zvýšit.

2. Jaké řešení navrhujete?

Postupně transformovat Databázi strategií směrem k systému, který bude referenčním registrem pro oblast strategické práce ve veřejné správě ČR. To znamená zejm. zpřístupnění dat a informací o strategických dokumentech na úrovni veřejné správy ČR, propojení na projekty či záměry a další relevantní systémy, přizpůsobení prostředí Databáze rozšířené roli, zaměření prezentace dat a informací na širokou paletu jejich odlišných příjemců a další. Současně je třeba zajistit maximální naplňování systému daty a informacemi – prostředků pro zajištění je více, od kvalitnejší komunikace s relevantními partnery, přes politickou podporu, po preferované

uložení povinnosti (dle úrovní). Pouze systém s velkým procentem zavedených dokumentů lze adekvátně dále provozovat a širokým způsobem využívat pro strategickou práci ve veřejné správě.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Dojde ke zvýšení množství publikovaných dat o strategických dokumentech ve veřejné správě ČR obecně i těch, jež budou poskytovány v podobě otevřených dat.

Mimo tento závazek bude MMR řešit řadu dalších aktivit, které jsou uvedeny ve specifickém cíli 3.4 „Zvýšit význam a kvalitu provádění strategického řízení“ v koncepci Klientsky orientovaná veřejná správa ČR 2030, a které by do roku 2030 měly přispět k tomu, že v české veřejné správě (a nejen tam) bude dosaženo naší vize, tj. 1) LIDÉ = existují kvalitní strategové, kteří jsou schopni strategicky myslit i přemýšlet a strategie dobře řídit i implementovat, 2) DOVEDNOSTI = strategové disponují znalostmi a know-how, využívají dostupné relevantní strategické nástroje, metody a přístupy, 3) KVALITA = existují kvalitní, srozumitelné a implementovatelné strategie a hlavně vůle strategicky řídit a jít za plánovanou změnou.

Analýza závazku	
Otzázkы	Odpověď (<i>Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.</i>)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Závazek zajišťuje zvýšení množství publikovaných informací v obecné rovině i otevřených dat v oblasti strategického řízení a plánování, čímž se zvýší dostupnost veřejných informací kompletovaných Ministerstvem pro místní rozvoj. Tato data tak budou moci být dále využívána odbornou i širokou veřejností. V obecné rovině zlepšuje kvalitu zveřejňovaných informací, podporuje občanskou participaci a v neposlední řadě i transparentnost veřejné (státní) správy.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Každé zkvalitnění strategického řízení a plánování je posunem v odpovědnosti veřejných institucí vůči veřejnosti. V tomto konkrétním případně jde o jasnější cyklus strategických dokumentů, vazbu na konkrétní projekty či záměry, možnost plánování využití finančních prostředků, zvýšení přehlednosti činností, méně duplicitních aktivit, vyšší tvorba synergí a dosažení komplementarit, atp. Zároveň je zájem, aby i veřejnost znala aktuální základní stav přípravy či realizace jednotlivých dokumentů.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	V případě zájmu tvůrce / realizátora strategického dokumentu se bude moci do vybraných procesů skrze Databázi strategií zapojit i veřejnost.

Plánování závazku

Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
Analytická příprava transformace systému Databáze strategií	analýza prostředí (zjištění, ze kterých vyplynou konkrétní požadavky na technickou stránku řešení transformace Databáze strategií, nad rámec dosavadních znalostí)	31. 3. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>Členové PSDS</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>NSZM</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>relevantní platformy, dodavatel výstupu</td></tr> </table>	Vládní sektor	Členové PSDS	NNO	NSZM	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	relevantní platformy, dodavatel výstupu
Vládní sektor	Členové PSDS								
NNO	NSZM								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	relevantní platformy, dodavatel výstupu								
Příprava věcného a technického řešení transformace Databáze strategií	materiál obsahující věcné a technické řešení transformace Databáze strategií	31. 7. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>Členové PSDS</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>NSZM</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>relevantní platformy, dodavatel výstupu</td></tr> </table>	Vládní sektor	Členové PSDS	NNO	NSZM	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	relevantní platformy, dodavatel výstupu
Vládní sektor	Členové PSDS								
NNO	NSZM								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	relevantní platformy, dodavatel výstupu								
Podpis smlouvy s dodavatelem technického řešení	na základě realizované veřejné zakázky podepsaná smlouva s dodavatelem technického řešení	31. 12. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>-</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td>-</td></tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	-	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	-								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								
Transformace Databáze strategií	transformovaný systém Databáze strategií	31. 12. 2025	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p>						

			Vládní sektor	Členové PSDS
			NNO	NSZM
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	relevantní platformy, dodavatel technického řešení

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.5 Zapojení veřejnosti do monitorování veřejného zadávání		
Stručný popis závazku	Zapojení nezávislého zúčastněného pozorovatele do zadávacího řízení a provádění veřejné zakázky posiluje protikorupční odolnost veřejných zakázek. Jedním z nástrojů jsou Pakty integrity ² , jejichž širšímu využití brání nízké povědomí o nástroji mezi zadavateli a veřejností.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	Ministerstvo práce a sociálních věcí	Transparency International Česká republika, o.p.s.	
Období naplňování závazku	2023–2024		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Veřejné zakázky jsou zásadním způsobem ohroženy korupčním rizikem s ohledem na objem transakcí a finanční zájmy zainteresovaných stran, složitost procesu či množství subjektů, které se zadávání veřejných zakázek účastní. Tradičně je s veřejnými zakázkami spojeno vysoké procento úplatkářských trestních činů. V důsledku korupce nemusí být zadavatelem docíleno nejvyšší kvality plnění k poměru vynaložených prostředků. Dopady tak mohou být patrné v nehospodárném, neefektivním a neúčelném nakládání s veřejnými prostředky, a to jak z pohledu samotných veřejných rozpočtů, tak rovněž z pohledu jednotlivců či širší společnosti. Tomu lze předcházet větším zapojením občanské veřejnosti do kontroly zadávacího řízení a realizace veřejné zakázky. Tato občanská kontrola je však v současné chvíli nedostatečná. Současně může veřejnost pocítovat nedůvěru k zadávacímu řízení. Zapojení veřejnosti může pomoci důvěře v efektivnost zadávacích řízení a vynakládání veřejných prostředků tímto způsobem.

² Více na <https://www.transparency.cz/projekty/pakty-integrity/>.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Na veřejné zakázky je průměrně v Evropské unii vynakládáno 14 % HDP. To je značné množství veřejných prostředků, u nichž některé zúčastněné osoby mohou mít zájem na jejich netransparentním rozdělování. Zde mohou hrát roli faktory jako střet zájmů, různé dohody účastníků zadávacích řízení za účelem ovlivnění výsledku zadávacího řízení (např. *bid rigging*), nedostatečná odpovědnost zainteresovaných osob, systémová korupce apod.

Zároveň se jeví zapojení občanské kontroly do zadávacího řízení a realizace veřejné zakázky jako nedostatečné. To může být způsobeno složitostí právní úpravy zadávacího řízení, změn a plnění závazků z veřejné zakázky či nedostatečnou podporou občanské kontroly ze strany zadavatelů.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

K zapojení veřejnosti do procesu zadání veřejné zakázky dochází pravidelně prostřednictvím účasti zástupců občanské veřejnosti v hodnotících komisích. Více či méně systematickému monitoringu veřejných zakázek na základě vlastní činnosti či z externího podnětu se věnují některé neziskové organizace. Transparency International ČR byla či je zapojena do externího monitoringu několika veřejných zakázek přímo prostřednictvím nástroje Pakty integrity.

2. Jaké řešení navrhujete?

Je nezbytné hledat nové a efektivní metody kontroly zadávání veřejných zakázek a jejich realizace, a to i prostřednictvím podpory účasti veřejnosti na této kontrole. Nástrojem monitorování mohou být i Pakty integrity jako nástroj veřejné kontroly a prevence korupce, který se v Evropě používá častěji.

Pakty integrity mohou plnit preventivní funkci ve smyslu předcházení korupčnímu jednání, ale zároveň i do jisté míry reparační funkci prostřednictvím upozornění na nekalé jednání poté, co bylo zjištěno. Širší zapojení občanské společnosti do zadávání a realizace veřejných zakázek může také vést ve větší důvěru v efektivní hospodaření veřejné správy a veřejnou správu jako celek.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Prostřednictvím systematického informovaní veřejnosti, školení či jiných vzdělávacích a popularizačních akcí bude široká veřejnost informována o možnostech, smyslu a účelu zapojení do zadávání a realizace veřejných zakázek, čímž veřejnost k tomuto zapojení bude zároveň motivována.

Analýza závazku

Otzázký	Odpověď
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Větší zapojení občanské veřejnosti do rozhodovacích procesů o rozdělování veřejných prostředků nepochybně

	zvyšuje transparentnost hospodaření s veřejnými statky a relevantních rozhodovacích procesů.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Kromě ex post kontroly ze strany orgánů státní správy má význam občanská kontrola průběhu zadávacích řízení a následného provádění veřejných zakázek. Tím dojde k posílení odpovědnosti osob zastupujících zadavatele, především půjde-li o volené zástupce.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	Závazek směřuje přímo na účast občanů na rozhodovacích procesech formou monitorování průběhu a realizace veřejných zakázek.

Plánování závazku				
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby	
Základní informování o zapojování veřejnosti do zadávacích řízení pro veřejnost.	Dokument přibližující možnosti zapojení veřejnosti jako nezávislého zúčastněného pozorovatele do zadávacích řízení zaměřený na veřejnost.	1. 6. 2023	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj Podporující osoby / spolugestori Vládní sektor MPSV NNO TI ČR Další (Parlament, soukromý sektor atd.) -	
Základní informování o zapojování veřejnosti do zadávacích řízení pro zadavatele.	Dokument přibližující možnosti zapojení veřejnosti jako nezávislého zúčastněného pozorovatele do zadávacích řízení zaměřený na zadavatele	1. 6. 2023	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj Podporující osoby / spolugestori Vládní sektor MPSV NNO TI ČR Další (Parlament, soukromý sektor atd.) -	

Informování zadavatelů o praktických zkušenostech s Pakty integrity.	Účast TI ČR na konferenci zaměřené na širší spektrum zadavatelů s příspěvkem o Paktech integrity.	31. 12. 2023	Gestor: Ministerstvo práce a sociálních věcí
			<u>Podporující osoby / spolugestori</u>
			Vládní sektor MMR
			NNO TI ČR
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
Vzdělávání v oblasti zapojení veřejnosti do zadávacích řízení a dalších činností	Provedení seminářů o Paktech integrity a zapojení veřejnosti do zadávacích řízení pro různé cílové skupiny.	31. 12. 2024	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj
			<u>Podporující osoby / spolugestori</u>
			Vládní sektor MPSV
			NNO TI ČR
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.) -

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.6 Zvýšení transparentnosti a metodické podpory pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu		
Stručný popis závazku	Cílem je nalezení shody nad klíčovými principy při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu tak, aby byla k dispozici klíčová data sloužící mj. pro veřejnou kontrolu nad zadáváním veřejných zakázek.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		Transparency International Česká republika, o.p.s. Oživení, z.s.	Datlab s.r.o.
Období naplňování závazku	2023		

Definice problému	
1. Jaký problém chce závazek řešit?	Prostřednictvím veřejných zakázek malého rozsahu (tj. veřejné zakázky v hodnotě 2 mil. Kč bez DPH v případě služeb a dodávek, resp. 6 mil. Kč ve stavebních pracích) je každoročně investováno několik set miliard korun. Takto významný dopad veřejných prostředků nieméně nepodléhá jasně stanoveným pravidlům a dohled nad procesy je poměrně složitý. Na druhou stranu z hlediska efektivity administrativy při vynakládání prostředků v rámci například jen desítek stovek tisíc korun je zřejmé, že nelze systém zatěžovat složitými pravidly. Je tak nutné nalézt rovnováhu mezi oběma pohledy.
2. Jaké jsou příčiny problému?	Veřejné zakázky malého rozsahu (VZMR) nejsou jednoznačně regulovány – jako je tomu například u jiných veřejných zakázek s vyšší hodnotou. Z hlediska efektivity procesu / administrace vynakládání prostředků v rámci VZMR by se nejednalo o problém, pokud by právě zde nevznikala vysoká míra pravděpodobnosti korupčního či netransparentního jednání a pokud by stát v této oblasti měl a využíval přesná data. S omezeností dat pak souvisí i limitace občanské kontroly, ale například i možné nedůvěry potenciálních dodavatelů.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Klíčové je fungování Registru smluv, kde kontrola může probíhat u všech plnění s hodnotou nad 50 tis. Kč. Dále je praxe poměrně rozštěpená – mnohdy závisí na přísnosti interních pravidel. Blízká si jsou pravidla na úrovni ministerstev, která byla historicky ovlivňována pravidly pro zadávání veřejných zakázek na elektronických tržištích. Velmi rozdílná je situace na úrovni samosprávy.

2. Jaké řešení navrhujete?

Je nezbytné předložit klíčová data týkající se zadávání VZMR. Tzn., jak strukturovaný trh v této oblasti je, jaké jsou přístupy zadavatelů, jak se liší jejich chování na úrovni VZMR / podlimitní veřejné zakázky.

Dále je třeba nalézt shodu nad základními pravidly fungování – tj., kde je rovnováha mezi efektivitou administrace a přidanou hodnotou z hlediska transparentnosti. Shodu, kterou je třeba nalézt mezi klíčovými aktéry na tomto poli, je nicméně nutné nalézt na základě přesných dat.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Obecně zlepšení práce s daty v případě VZMR, tím i zvýšení transparentnosti, nalezení klíčových pravidel pro proces zadávání VZMR, a tím i nastavení rovnováhy při přístupu k VZMR.

Analýza závazku

Otázky	Odpověď (Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Větší transparentnost dat a posílená metodická podpora nepochyběně zvyšuje transparentnost hospodaření s veřejnými statky.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Posílení transparentnosti a metodické podpory povede k lepšímu porozumění procesům a datům v oblasti VZMR, a tím i k posílení odpovědnosti osob zastupujících zadavatele, především půjde-li o volené zástupce.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	Závazek zajišťuje lepší přehled o VZMR a případně porozumění občanů rozhodovacím procesům.

Plánování závazku

Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
Získání přesnějších dat o VZMR pro další rozhodování	Analýza klíčových dat souvisejících se zadáváním VZMR a podlimitních veřejných zakázek dle struktury zadavatelů.	1. 3. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>Oživení / TI ČR</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>Datlab</td> </tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	Oživení / TI ČR	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Datlab
Vládní sektor	-								
NNO	Oživení / TI ČR								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Datlab								
Vytvoření pracovní skupiny příp. pracovních skupin pro řešení otázek transparentnosti VZMR a limitů pro VZMR	Fungování pracovních skupin s jasnou náplní a cíli práce, které umožní nalezení konsensu mezi veřejným a NNO sektorem	1. 8. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>TI ČR, Oživení</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>Datlab</td> </tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	TI ČR, Oživení	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Datlab
Vládní sektor	-								
NNO	TI ČR, Oživení								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Datlab								
Vytvoření klíčových výstupů jednání a jejich reflexe do zakázkové praxe	Zajištění propsání výstupů práce jednotlivých PS do zakázkové praxe, zejm. s ohledem na procesy školení a metodické podpory	31. 12. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj</p> <p>Podporující osoby / spolugestori</p> <table> <tr> <td>Vládní sektor</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>NNO</td> <td>TI ČR, Oživení</td> </tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> <td>-</td> </tr> </table>	Vládní sektor	-	NNO	TI ČR, Oživení	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-
Vládní sektor	-								
NNO	TI ČR, Oživení								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	-								

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.7 Zprůhlednění dotací poskytovaných státem		
Stručný popis závazku	Jedná se o navazující závazek k závazku Pátého Akčního plánu, jehož cílem je zajistit průhlednost dotací poskytovaných státem v přehledné podobě pro veřejnost.		
Gestor závazku	Ministerstvo financí		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	ostatní ústřední správní úřady	NNO zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí a v jejích pracovních orgánech	
Období naplňování závazku	1. 1. 2023 – 31. 12. 2024		

Definice problému	
1. Jaký problém chce závazek řešit?	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostupnost všech informací o dotacích na jednom místě v uživatelsky přehledné podobě. Neexistuje možnost zobrazení dotace konsolidačnímu celku, například koncernu. • Poskytovatelé dotací občas neví vzájemně o sobě, že poskytují dotací stejnemu subjektu. Chybí jim k tomu nástroj (například nedávná kauza zde). • Nedostatečná veřejná kontrola – aktivní občané a organizace nezřídka musí některé informace o dotacích stále žádat na základě zákona 106/1999 Sb. • Vysoké administrativní náklady z důvodu velkého počtu systémů a formátů pro zveřejňování informací o dotacích.
2. Jaké jsou příčiny problému?	<ul style="list-style-type: none"> • Zveřejňování informací o dotacích na mnoha místech a v různých podobách a v rozdílném rozsahu. Například dotace poskytované Státním zemědělským intervenčním fondem nejsou zahrnuty v systému ReD. • Vytváření uživatelsky nepřehledných systémů, které obsahovaly informace o dotacích jen u konkrétních poskytovatelů dotací. • Nedržení se časového plánu – bývalá ministryně Dostálková v září 2019 v OVM oznámila, že centrální registr dotací se dokončuje a bude spuštěn v roce 2020.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

- Vznikl centrální systém dotací IS ReD na Ministerstvu financí.
- Některé starší systémy (například DotInfo) přestaly fungovat.
- V rámci Pátého Akčního plánu byly prováděny konzultace ohledně dalšího rozvoje zprůhlednění dotací (závazek „4.5 Konzultace k možnosti vytvoření souhrnné veřejně přístupné open-data agregované databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů“ v gesci Ministerstva spravedlnosti):
  - proběhly dvě veřejné konzultace, ke kterým byli přizváni dotčení stakeholderi;
  - první konzultace proběhla dne 21. června 2021 a byli přítomni zástupci státní správy (MV, MZd, MF, MK, SZIF), samosprávy (SMO ČR) a neziskového sektoru (Frank Bold, Hlídač státu, Transparency International ČR), záznam je dostupný zde: <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2022/10/2021-06-21-Zaznam-z-verejnych-konzultaci-k-zavazku-OGP-c.-4.5.pdf>;
  - druhá konzultace proběhla dne 30. září 2021 a byli na ní kromě účastníků první konzultace přítomni další zástupci státní správy (MMR, MZd, MŠMT, MZV, MPO), samosprávy (SMS ČR, AK ČR), neziskového sektoru (Oživení) a dalších dotčených subjektů (GA ČR, AV ČR, TA ČR), záznam je dostupný zde: <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2022/10/2021-09-30-Zaznam-z-verejnych-konzultaci-k-zavazku-OGP-c.-4.5.pdf>;
  - z konzultací byla následně vypracována a zveřejněna závěrečná zpráva, která je dostupná zde <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2022/04/Zaverecna-zprava-zavazek-4.5-OGP.pdf>;
  - v rámci konzultací byly diskutovány současné informační systémy a identifikovány dva hlavní možné směry řešení problematiky:
    - vytvoření nového dotačního systému;
    - vytvoření otevřené formální normy pro dotace a definování společné minimální sady poskytovaných dat;
  - v případě vytvoření nového dotačního systému:
    - jednalo by se o vytvoření úplně nového samostatného informačního systému;
    - varianta se jeví jako nehospodárná a neúčelná v situaci již fungujících systémů vytvářených MF, MMR a MV, které exportují data v otevřených formátech;
  - v případě otevřené formální normy pro dotace:
    - jednalo by se o úpravu současných systémů tak, aby se data zveřejňovala v jednotném formátu, tzn. že by se vytvořila jednotná otevřená formální norma;
    - na základě které by všechny dotační systémy poskytovaly stejné informace, resp. stejné sady informací;
    - definici otevřené formální normy od roku 2015 (od účinnosti novely č. 222/2015 Sb.) stanovuje § 3 odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů;
  - oproti vytváření zcela nového informačního systému byla v rámci konzultací preferována varianta vytvoření otevřené formální normy pro dotace;

- součástí závěrečné zprávy byl rovněž návrh dalšího postupu:
  - schválení společného minimálního rozsahu údajů standardizovaných otevřenou formální dotační normou;
  - identifikace potřebných technických úprav využívaných informačních systémů, registrů, rejstříků;
  - definování otevřené formální dotační normy;
  - zveřejňování údajů v jednotném formátu – decentralizovaně, katalogizovaně v Národním katalogu otevřených dat;
  - diskuse nad zřízením dotačního portálu („rozcestníku“) sdružujícího sjednocená exportovaná data.

2. Jaké řešení navrhujete?

- Rozhodnutí ohledně dalšího směru zveřejňování dotací.
- Rozvoj Registru dotací na Ministerstvu financí, který v současné době plní funkci evidenčního systému, v němž se zpracovávají údaje o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších obdobných transferech poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, státních finančních aktiv nebo z Národního fondu. Jejich poskytovatelé jsou povinni do centrální evidence dotací zaznamenávat údaje o nich a o jejich příjemcích, popřípadě tyto údaje do ní přenášet z jiných evidencí, pokud obsahují stanovené údaje (§ 75b zákona č. 218/2000 Sb. „Rozpočtová pravidla“). Obsah a rozsah údajů zaznamenávaných nebo přenášených do centrální evidence dotací a postupy a lhůty, které při tomto zaznamenávání a přenášení poskytovatelé plní jsou stanoveny vyhláškou č. 286/2007 Sb.
- Provést technickou a právní analýzu a na jejím základě realizovat další rozvoj IS v těchto oblastech:
  - Informace o všech evropských i národních dotacích vyplácených Českou republikou (zatím bez prostředků územních samosprávných celků) - včetně všech dotací poskytnutých ze státních fondů a poskytnutých ovládanými či řízenými organizacemi, (pozn. některé uvedené údaje jsou již dnes dle § 75b zákona o rozpočtových pravidlech do systému povinnými subjekty zasílány).
  - Bude obsahovat dostatečný přehled o jednotlivých dotacích – nejenom pouze výše podpory, ale i informace o dotačním titulu, rozhodnutí či veřejnoprávní smlouvě, na jejímž základě je dotace poskytnuta, (pozn. některé uvedené údaje jsou již dnes dle § 75b zákona o rozpočtových pravidlech v systému uváděny.).
  - IS bude modernizován, aby byl intuitivní a uživatelsky přívětivý.
  - Bude veřejně dostupný ve formátu pro další využití.
  - Bude prověřena možnost automatizované konsolidace dotací (koncerny) a zvoleno vhodné řešení. V případě potřeby bude zvážen návrh doplnění povinnosti mateřské společnosti koncernu zakládat údaje obsažené ve zprávě o ovládání obchodní korporace ve strojově čitelné struktuře tak, aby bylo možné údaje o poskytnutých dotacích konsolidovat.
  - IS bude umožňovat připojení dalších subjektů veřejného sektoru. S orgány místních samospráv bude projednána možnost jejich zapojení do IS jako poskytovatelů dotací.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Veřejná kontrola, díky které dosáhneme vysoké transparentnosti přidělování dotací.
- Snížení administrativní náročnosti při zveřejňování informací o dotacích.
- Ověřitelné údaje pro celkovou výši dotací pro konsolidační celky u subjektů veřejného zájmu.
- Pomoc poskytovatelům dotací, kterým schází vzájemné sdílení informací pro optimální a efektivní naplnění cílů dotační politiky.

Analýza závazku

Otzázkы	Odpověď (<i>Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.</i>)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Zcela zásadně, protože budou na jednom místě přehledně zveřejněny informace o dotacích poskytovaných státem.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Poskytovatelé dotací budou mít lepší informace pro přiznání dotací.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	Zcela zásadně, protože přístup občanů umožní lepší veřejnou kontrolu nakládání s veřejnými penězi.

Plánování závazku

Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
Rozhodnutí o technickém způsobu implementace a o způsobu zohlednění konsolidace	Doplňení metodiky. Případné zohlednění v připravované legislativě.	1. 4. 2023	<p>Gestor: Ministerstvo financí</p> <p>Podporující osoby / spolugestorři</p> <table border="1"> <tr> <td>Vládní sektor</td><td>MMR, státní fondy</td></tr> <tr> <td>NNO</td><td>Organizace zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí</td></tr> <tr> <td>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td><td></td></tr> </table>	Vládní sektor	MMR, státní fondy	NNO	Organizace zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	
Vládní sektor	MMR, státní fondy								
NNO	Organizace zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí								
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)									

Zprovoznění verze informačního systému s kompletními informacemi o dotacích poskytovaných státem a jeho organizacemi	Informační systém, který bude intuitivně použitelný a bude v souladu s metodikou.	31. 12. 2023	Gestor: Ministerstvo financí
Podporující osoby / spolugestori			
Vládní sektor			MMR
NNO			Organizace zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)			-

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.8 Posílení kvality údajů v evidenci skutečných majitelů – analýza a návrh opatření		
Stručný popis závazku	Analyzovat efektivitu a případné nedostatky fungování evidování skutečných majitelů a navrhnut možné změny a opatření s cílem posílení kvality údajů v evidenci skutečných majitelů.		
Gestor závazku	Ministerstvo spravedlnosti		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor ostatní ústřední správní úřady	Za občanskou společnost NNO zastoupené v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí a v jejích pracovních orgánech	Další (Parlament, soukromý sektor atd.) Parlament
Období naplňování závazku	1. 1. 2023 – 31. 12. 2024		

Definice problému	
1. Jaký problém chce závazek řešit? <ul style="list-style-type: none"> Evidence skutečných majitelů (ESM) má představovat spolehlivý a aktuální zdroj informací, službu pro široké spektrum uživatelů. S ohledem na množství evidovaných údajů však evidence může v řadě případů obsahovat nepřesné a neaktuální údaje, případně údaje mohou zcela chybět. Potenciální vysoká chybovost údajů v evidenci a její případná nespolehlivost snižují její upotřebitelnost. V důsledku toho není naplněn její potenciál spočívající v zefektivnění řady procesů, při kterých dochází ke zkoumání skutečného majitele (udělování dotací, uzavírání veřejných zakázek, uplatňování mezinárodních sankcí, kontrola klienta podle AML zákona a další). Není jasné, v jaké míře je evidence skutečně spolehlivá. Dle údajů Ministerstva spravedlnosti neplnilo svou evidenční povinnost (v listopadu 2022) přibližně 10 % subjektů. Údaje nevládních organizací pak poukazují např. na chybovost v zápisech subjektů s vazbami na Rusko. Komplexní zhodnocení kvality a aktuálnosti údajů však chybí. 	
2. Jaké jsou příčiny problému? <ul style="list-style-type: none"> Evidence skutečných majitelů je relativně novým informačním systémem a institut skutečného majitele je ve větší míře (mimo oblast AML) využíván až v posledních letech. Důvodů potenciálně nekvalitních dat v evidenci a její nespolehlivost může být více. Je přitom 	

třeba dodat, že prozatím nedošlo ke komplexní kvantifikaci problému, tj. k vyhodnocení toho, v jaké míře je evidence nespolehlivá, respektive spolehlivá.

- Příčiny problému a jejich závažnost nebyly prozatím jasně identifikovány a analyzovány. Předběžně se však domnívat, že v rámci zkoumání hlavních příčin je třeba věnovat pozornost:
  - případné nedostatečné analytické práci s daty v evidenci, nepropojení s dalšími systémy státní správy či nedostatečné využívání možností informačních technologií při správě evidence (využití automatizovaných funkcí, výzev, kontrol atp.),
  - nedostatečné či nejednotné ověřování informací (včetně vlastnických struktur) předkládaných k zápisu do evidence,
  - limitované znalosti a nástroje osob provádějících zápisy a osob řešících nesrovnanosti v evidenci, respektive složitost problematiky určování skutečných majitelů, která vyžaduje značnou erudici,
  - nastavení systému sankcí s ohledem na efektivitu, proporcionalitu, administrativní náročnost a odrazující účinky,
  - míra neaktivních či nekontaktních evidujících osob.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

- Evidence skutečných majitelů ve stávající podobě byla zavedena od 1. 6. 2021, přičemž dosud nebylo její fungování a využívání vyhodnoceno. V rámci informačního systému docházelo k dílčím změnám v návaznosti na novelu zákona o evidenci skutečných majitelů (měnící vymezení skutečného majitele). Probíhají školení vyšších soudních úředníků a notářů v otázkách určování skutečného majitelství. Ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s Finančním analytickým úřadem zpracovalo a uveřejnilo rozsáhlý informativní materiál Příručka evidování skutečných majitelů.

Vláda v programovém prohlášení schválila:

- Prosadíme pravidla transparentního doložení skutečných majitelů společností, které čerpají dotace, investiční pobídky a získávají veřejné zakázky.
- Schválíme další zákony k posílení transparentnosti veřejné správy a prevenci a postihu korupce. Přijmeme za tímto účelem i jiná opatření, zejména zavedeme jednotnou veřejnou evidenci dotací a provážeme údaje tam spravované s evidencí skutečných majitelů tak, aby informace o příjemcích veřejných prostředků, včetně jejich skutečných majitelů, byly veřejnosti volně dostupné v přehledné podobě umožňující dálkový přístup.

2. Jaké řešení navrhujete?

- Předně je nezbytné potvrdit existenci předpokládaných problémů a identifikovat jejich rozsah. Následně je třeba analyzovat jednotlivé možné příčiny popisovaných problémů. S ohledem na zjištěné příčiny má dojít k analýze a návrhu možných řešení, ať už legislativních či nelegislativních. Analýza by se měla věnovat vyhodnocení přínosu a možností zejména:
  - změn systému sankcí,

- změn v řešení nesrovnalostí (sjednocení postupů, větší odbornost, zpoplatnění změny zápisu soudem v řízení o nesrovnalosti)
- zavedení automatických mechanismů v informačním systému (se zaměřením na snížení administrativní náročnosti)
- změn ve vyhodnocování návrhů a zápis.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- maximálně spolehlivé, přesné a aktuální informace o skutečných majitelích v ESM

Analýza závazku	
Otzázk	Odpověď (<i>Pokud se závazku netýká, odpovězte N/A.</i>)
1. Jak závazek podpoří transparentnost?	Vyšší kvalita údajů v evidenci významně posiluje transparentnost a důvěru v právnické osoby a právní uspořádání.
2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost?	Zásadně. Díky funkčnímu ESM budou zadavatelé zakázek a poskytovatelé dotací pracovat s věrohodnými daty. Vyšší kvalita údajů v evidenci zefektivní a posílí procesy veřejných zadavatelů a poskytovatelů dotací.
3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení?	N/A

Plánování závazku				
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby	
Zpráva o stavu prací na analýze, případně shrnutí dosavadních zjištění	Zpráva o stavu prací na plnění milníku	1. 6. 2023	Gestor: Ministerstvo spravedlnosti	
			Podporující osoby / spolugestori	
			Vládní sektor	MMR, MF
			NNO	Rekonstrukce státu, TI ČR, Datlab
			Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Příslušné soudy, NK ČR

Analytický materiál ke zvýšení kvality údajů v evidenci skutečných majitelů (včetně návrhů možných opatření)	Analytický materiál	31. 8. 2023	Gestor: Ministerstvo spravedlnosti
<u>Podporující osoby / spolugestori</u>			
Vládní sektor	MMR, MF		
NNO	Rekonstrukce státu, TI ČR, Datlab		
Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	Příslušné soudy, NK ČR		

5 Seznam použitých zkratek

AK ČR	Asociace krajů České republiky
AML	opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, angl. <i>anti-money laundering</i>
AV ČR	Akademie věd České republiky
Covid-19	koronavirové onemocnění 2019, angl. <i>coronavirus disease 2019</i>
CZVV	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ESM	Evidence skutečných majitelů
EU	Evropská unie
GA ČR	Grantová agentura ČR
IRM	Nezávislý hodnotící mechanismus
IROP	Integrovaný operační regionální program
IS ReD	registr dotací z rozpočtu / Centrální registr dotací
IS	informační systém
ISV	Informační systém vzdělávání
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
N/A	neuplatňuje se / nevztahuje se, angl. <i>Not Applicable</i>
NK ČR	Notářská komora České republiky
NNO	nestátní neziskové organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
NSZM	Národní síť Zdravých měst České republiky
OGP	Partnerství pro otevřené vládnutí
OSN	Organizace spojených národů
OV M	Otzádky Václava Moravce
PPO	pracovní a poradní orgány
PSDS	Pracovní skupina Databáze strategií
RIA	hodnocení dopadů regulace, angl. <i>Regulatory Impact Assessment</i>
RIS	Resortní informační systém
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMS ČR	Sdružení místních samospráv České republiky
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

TA ČR	Technologická agentura ČR
TI ČR	Transparency International Česká republika, o.p.s.
USA	Spojené státy americké
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky
VZMR	veřejné zakázky malého rozsahu